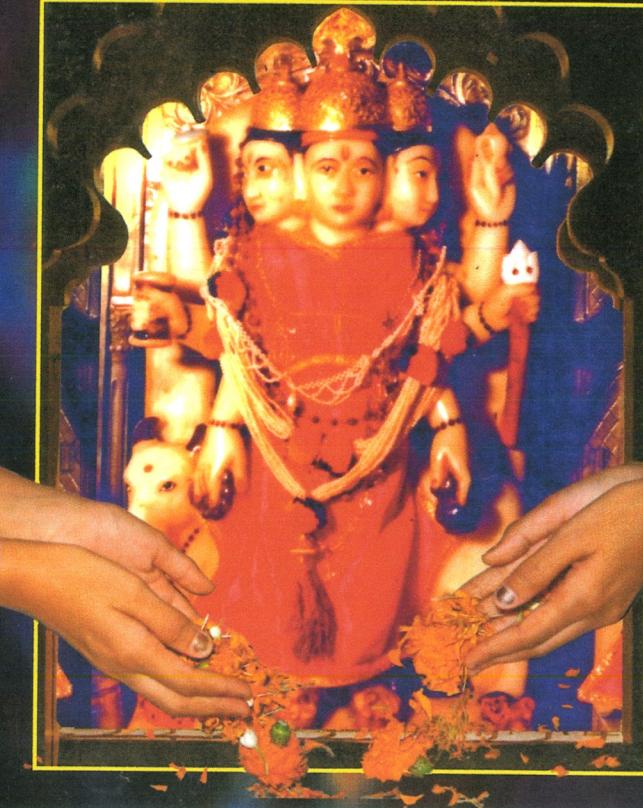
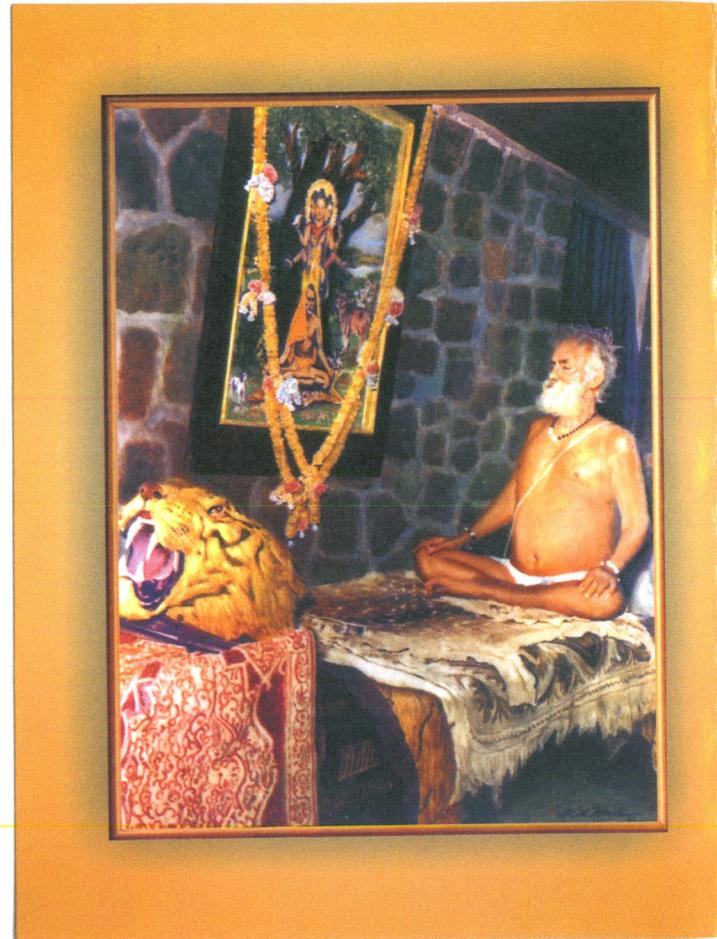

મંત્રપુષ્પાંજલિ

MANTRAPUSPĀÑJALI

(With transliteration and translation in Gujarati and English)

MANTRAPUŠPĀÑJALI

Holding fragrant flowers in the hollow of clasped palms, chanting Vedic mantras with pure heart as a mark of supplication, reverence and salutations and then offering the flowers to the chosen deity is Mantrapušpāñjali.

મંત્રપુષ્પાંજલિ

પ્રકાશક	૧. શ્રી અનિલ નંદસુખલાલ શ્રોઙ ચેમ્બૂર, મુંબઈ- ૪૦૦ ૦૭૧. ૨. ડૉ. ટિલીપ રણજિતરાય ભવ ક્લેરબેન્ન, કેલીફોર્નિયા- ૯૧૭૧૧. યુ.એસ.આ.
ગ્રાફિક્સ	શ્રી રવીશ રાજેન્ડ્ર ઉપાદ્યાચ 'રાહ-રંગપ્રેમની', આણંદ- ૩૮૮ ૦૦૧.
મુશ્ક	શ્રી સુનિલ ઘોસણકર 'આવિકા', મુંબઈ- ૪૦૦ ૦૦૧.
પ્રથમ આવૃત્તિ :	પ્રેમજયંતી, શિકાગો, યુ.એસ.આ. ભાડ્રપદ સુદ એકમ, સં. ૨૦૬૪ રવિવાર, તા. ૩૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮
પ્રત	૫૦૦

શ્રી અધ્યક્ષ સાહિત્ય પ્રકાશન ટ્રસ્ટ, નારેશ્વરના સોજન્યથી

હૃદગત ભાવથી અભિમંત્રિત અંજલિગત પુષ્પાર્પણને સાદર આવકાર

સ્વર્ગીય ઈઝેટેવનું અર્થન બોડશોપચાર એટલે સોળ ઉપચાર ક્ષારા કરવામાં આવે છે. આ ઉપચારોના હેલ્લા વિલાગમાં મંત્રપુષ્પાંજલિ આવે છે. પરમાત્માએ માનવ સમાજને વેદાંત્રો ક્ષારા ઉપદેશ આપ્યો છે. વેદાંતોનો કેવળ ઉર્ચાર કરનારે એટલે કે અર્થ જાણ્યા વિના ફક્ત પાઠ કરનારે અધ્યમ પાઠક કરેવાચ છે. 'ગુરુતાં રાફકો ચોટિશે ફાટિયો, જેઠે જે ગમે તેને મુંડ.' મહર્ષિ રંગપદૂતજીએ સટાક ચાબખો ફટકાર્યો છે, તે જ શીતે પૂર્વજીએ આપાને મારે 'ભારતસ્ય પેતા ન તુ ચન્દનસ્ય...' ગર્ભની પીઠ પર લદાએલ ભાર તે પશુ જાણો છે. પરંતુ ચેંદનના કાઢ છે કે સામાન્ય લાકડાં છે તેનો ખાલ એ પશુને નથી. વેદાંતોની સમજણા આપનાર નિરુક્તના નામક ત્રણાસુસાર નો જેમ રાખમાં હોમવાથી કશ્યું ચ પરિણામ ભણતું નથી, તેમ મંત્રપાઠ કરે અને જો અર્થ ન સમજે તો તે કેવળ ભારવાહક છે, જ્ઞ છે- શૈતન્યવિહીન છે- તેનું કલ્યાણ કર્યાંથી થાય? પ્રાચીન સભયથી વેદાંતોનું અર્થજ્ઞાન અત્યંત આવશ્યક મનાનું છે.

બંને હાથ લેગાં કરી તેમાં વેદાંતોથી અભિમંત્રિત પુષ્પો અંજલિ-બદ્જ કરી હેવચરણે અપિત થાય તે કહેવાચ મંત્રપુષ્પાંજલિ. સામાન્યતા: બગીચાઓં ઊગેલા ચા માળીને ત્યાંથી કુલગુહમાંથી પુષ્પો લાવવામાં આવે છે, પરંતુ આવા પુષ્પો કરમાઈ જાય છે- ચીમળાઈ જાય છે- ભગવાનને સદા બહાર રહેતા- હંમેશાં સૌરભ-સુવાસ ક્ષારા વાતાવરણને અધમધાટપૂર્ણ બનાવનાર પુષ્પ પ્રિય છે, અને તે વધારે જોઈતા જ નથી. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં ભગવાને કહ્યું છે કે એક જ દિવ્ય પુષ્પ, ભવ્ય તુલસીપત્ર, કદ્ય ફળ, પેચ પાણીનું ચાંગળું- ભડિતેભાવથી અપિત થાય તો તે સ્વીકારું છું. કેવી સરસ ઉદારતા દાખલી છે વિભુઅને.

મંત્રપુષ્પાંજલિ

પ્રકાશકનું નિવેદન

ખોડશોપચાર કે રાજોપચાર પૂજાન અંતિમ તબક્કામાં, આરતી કર્યાદ બજાંજલિમાં સુગર્ણી પુષ્પો વેદઅંગોથી અભિમંગિત કરી દેવચરણે પ્રાર્થનાપૂર્વક નમસ્કાર કરી અર્પિત કરવામાં આવે છે. એ જ મંત્રપુષ્પાંજલિ. આમાં ભગવાનની સ્તુતિ, અપરાધકષમાપન અને પૂજામાં રહી ગચેલી ખામી માટે કે ન્યૂનતા માટે ભગવાનની માઝી મંગી ભગવાનને નમસ્કાર કરી પૂજાની પૂર્ણીતા કરવાની વેદોકત વિધિ પ્રચાલિત છે. આ કર્ય અંગે બોલાતાં શ્લોક સંસ્કૃત ભાષામાં લખાઓલા હોવાથી ઉર્ચારણ મુશ્કેલ હોય છે. ઘણા વ્યવસાચી કર્મકાંડી ખ્રાણીના ઉર્ચારણમાં પણ અશુદ્ધતા, ક્ષતિઓ અને દોષ સાંભળવા મળે છે. આ પરિસ્થિતિમાં પૂજયશ્રી પ્રેમ અવધૂતજીના અથાગ પદ્ધતિમાં કણકૃપે લીચ, કોઠિયાખાડ, વાપી, ફરાઈ જેવા ગુજરાતના નાના નાના ગામદારોમાં દશ-બાર વર્ષની અંદરના બાળકો તદ્દન શુંભ ઉર્ચારણી અને વેદોકત પક્ષતિથી યોગ્ય રાગ, ઢાળ, તાલથી આંગો મીચીને આ મંગો ગાતાં આપણે સાંભળીને સ્તરબ્ધ થઈ જવાય છે. હેઠે તો વિટેશમાં શિકાગો, ન્યૂજિઝાર્સી અને ટોરન્ટોમાં પણ નાના બાળકો મંત્રપુષ્પાંજલિ ગાતા થઈ ગયા છે.

કોઈપણ મંત્ર, શ્લોક કે સ્તોત્રોનો પાઠ અને એના અર્થના અનુસંધાન સાથે થાય એ અત્યાવશ્યક છે, ફળદાયી છે અને પ્રભુમાં શ્રુતા લથા નિષ્ઠા વધારણાનું છે. આ શાસ્ત્રકથિત વિદ્યાનને દ્વારાનાં રાજીને જ પૂજયશ્રી રંગ બાપજીએ પણ અર્થાનુસંધાનનો આગ્રહ સેવ્યો હતો. એટલે મારા જેવા વાનપ્રસ્થાશ્રમ પાર કરી ચૂછેલા અજાનીઓને એ મંગોના અર્થ જાણવાની ઉત્સુકતા થાય એ સ્વાભાવિક છે. પૂજયશ્રી પ્રેમ અવધૂતજીને કાને વાત

વનમાળીને સ્વીકાર્ય પુષ્પ શાસ્ત્રમાળી જ બતાવી શકે. જીવનવાટિકામાંથી જીવંત સાસ્ત્રિક પુષ્પ ચૂંટી ભગવાનને આપવામાં આવે તો અકારણ કરુણાવર્ષા થાય વિના ન રહે. સાધક-સંતની કોઈ સાસ્ત્રિક વાસના રહી ગઈ હોય અને જો તે સાધક મરણ પામે તો સુર્ગધ્યુત પુષ્પ તરીકે પ્રગટ થાય છે. આ જ રીતે ભાવપુષ્પથી રીતે છે ભગવાન. શાસ્ત્રમાળીએ શોધાં છે આઠ પુષ્પ-સાધક જીવંત પુષ્પ ચૂંટી ભગવાનચણોમાં અર્પણ કરી બને છે સિંહ-મુક્ત. ‘ન પુનરાચાતિ’- નથી પુનઃજન્મ પામતાં. શાસ્ત્રવાટિકાના પુષ્પોનો પમારાટ ખૂલ આર્ક્ષ છે: ‘અહિસા પ્રથમે પુષ્પં, ક્રીતીયન્તુ કરણગ્રંથઃ, તૃતીયં ભૂતદયા, અતુર્થ ક્ષાન્તિદૈય, શમસ્તુ પંચમે પુષ્પં, થાયાં જ્ઞાનં વિશેષતઃ, સત્યં ચૈવાજ્ઞાં પુષ્પમેતૌસ્તુષ્ટતિ ત્રિતથઃ’ (કાણેશા, કેશવાઃ, રાધયાઃ, શંકરાઃ).

આ પુસ્તિકામાં મંત્રપુષ્પાંજલિમાં સામાન્યતા: વપરાતા મંગોનો અર્થ સરળ ભાષામાં સમજાવી તદ્વાંત્રગત ઉત્તમ ભાવ સમજાવવાનો પ્રચાસ કરવામાં આવ્યો છે તે અહીંથી છે. વેદના મંગો કઠિન નથી. તેના પર દ્વારાન આપવામાં આવે, મનન કરવામાં આવે તો મંગો મનતાદક બને છે અને શિવસંકલ્પ બનાવે છે.

પ્રેમપૂર્ત રંગલીલા લલિત પ્રેરણા આપે છે અને તે સમયપૂર્વક ‘પ્રતિક્ષણાવર્દ્ધમાનપ્રેમ’ની જીંયંતી પર પ્રગટ થાય છે તે સર્વદા સર્વથા ઉદ્ઘિત છે. પ્રકાશકોને ધન્યવાદ.

‘હરિષ્વર’

૧૦-૧૮૮૧ વાગીશ્વરી પોણ,
સોનીકલીઅં, સુરત-૩૮૪૦૦૩.
દેલિ.નં. (૦૨૬૧) ૨૫૬૦૪૦૮૦
મો. ૯૮૨૮૫ ૮૫૮૫૪.

આચાર્યશ્રી નીલકંઠમહારંકર શુક્લ

બી.એ. સાહિત્યાચાર્ય
(ગુજરાત રાજ્ય સર્વકાર - કેન્દ્રીય સર્વકાર -
રાષ્ટ્રપતિપ્રદાત - પુરુણકાર પ્રાપ્ત,
માયસોર ટસ્ટપીઠ આરથાન વિકાન.)

નાંખતાની સાથે જ સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરેલા કાગળો મારા હાથમાં મૂકી દીધા. પછી વિદેશમાં વસતાં ભારતીય નાગરિકો અને અન્ય વિદેશી ભક્તિનો ખ્યાલ આવતાં એ મંત્રોનો અંગેણું અનુવાદ કરી દાતપ્રણાતિના જેવી એટ નાની પુસ્તિકા છપાવવાની પ્રેરણા થઈ. એના ફળ સ્વરૂપે આ મંત્રપુસ્તાંજલિ પુસ્તક દેશ-વિદેશમાં પરિવારના હાથમાં મૂકતાં આનંદ અનુભવું છું.

આનુષ્ઠેચ માત્ર ને માત્ર પૂજાયશી પ્રેમ અવધૂતજીને જ જાય છે. એમની કૃપાદિટ વિના, એમના આશીર્વાદ વિના અને એમના માર્ગદર્શન વિના હું કશું જ કરી શકું એમ નથી. એમને મારા કોટિ કોટિ વંદન. એમની આવી ને આવી કૃપાદિટ મારા જીવનના અંત સુધી બની રહે એ જ ચાચના, એ જ માંગાઈ, એ જ અભિર્યન્ના અને એ જ પ્રાર્થના.

આ પુસ્તિકા તેથાર કરવામાં ઘણા ભક્તિહૃદયી વિજ્ઞાનોએ મને મદદ કરી છે. વિશેષતઃ શાસ્ત્રી શ્રી જ્યેન્દ્રભાઈ દવે અને એમના સુપુત્ર અંગેણુના પ્રોફેસર ડૉ. પ્રણાલભાઈ દવે, નારેખર સંસ્થાનના મેનેઝેન્ઝ ટ્રસ્ટી ડૉ. દીરુભાઈ જોધી, પ્રા. કુલિનભાઈ ઉપાદ્યાચ, રાષ્ટ્રપતિપુરસ્કૃત સાહિત્યાચાર્ય શ્રી નીલકંઠભાઈ શુક્લ અને પૂર્ણ સ્વામીની શ્રીજાનંદ-સરસ્વતીનું ખૂબ ખૂબ મદદ કરી એ મહાનુભાવોનો હું અંતઃકરણ પૂર્વક આભાર માનું છું અને પ્રભુ પાસે એમના નિરામય દીર્ઘાયુ સાથે સુખ, સમૃદ્ધિ, શાંતિ અને જીવનના અંતિમ દ્યેયની પ્રાપ્તિ મોટે પ્રાર્થના કરું છું.

અંતે એ નારેખરના નાથ ભગવાન રંગ અવધૂત ગુડમહારાજના ચરણકમળમાં સાણ્ટાંગ દંડવત્પુર પ્રણામ કરી વિરમણું છું.

ગુરુવાર, તા. ૨૧ ઓગષ્ટ, ૨૦૦૮

‘રંગ આશીષ’, ચેમલૂર-ટીમલેન્ડ સો.
સોર્ટેસ રોડ, ચેમલૂર, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૭૧

અનિલ શ્રોદ્ધ

DIACRITICAL MARKINGS OF VOWELS AND CONSONANTS
AND THEIR PRONOUNCEMENTS CHART-I

અ	A,	a	ક	Ka,	ka	સ	Da,	દા	ર	Ra,	ra
આ	Ā,	ā	ક	K,	k	દ	Dha,	dha	રી	R̄ī	(soft as in Karyo)
ઇ	I,	i	ખ	Kha,	kha	ન	Na,	ṇa	લ	L	la
ઈ	Ī,	ī	ગ	Ga,	ga	ત	Ta,	ta	વ	Va,	va
ઉ	U,	u	ઘ	Gha,	gha	થ	Tha,	tha	શ	Śa,	śa
ઊ	Ū,	ū	સ	S,	s	દ	Da,	da	ષ	Śa,	śa
અ	R,	r	ચ	Ca, (Chā),	ca	ધ	Dha,	dha	હ	Ha,	ha
એ	E,	e	ચ	Cá, (Chā),	cá	ન	Na,	na	લ	L	la
એ	Ai,	ai	જ	Ja, (Jā),	ja	પ	Pa,	pa	શ	Kṣa,	kṣa
ઓ	O,	o	જ	Jha, (Jā),	jha	ફ	Pha, (Fa),	pha	જા	Jna,	ja
ઓ	Au,	au	ન	N,	n	બ	Ba, (Ba),	ba	લુ	Lr,	l
અં	Am,	am	ત	Ta,	ta	ભ	Bha,	bha	શ્રી	Śrī,	śrī
અ:	Aḥ,	aḥ	થ	Tha,	tha	મ	Ma,	ma	ત્રા	Trā,	tra
						ય	Ya,	ya	સ	(બિસ્ત્રિ)	h
											(sign indicating the elision of અ/એ)

Nasal conjunct consonant

‘ન’ to be pronounced as a silent nasal sound.

દ	વાઙ્મય	Vāñmaya = Vāngmaya	નુ	મન્ત્રાણી	Mantranā
જુ	મંચ	Mañch= Mancha	નુ	પંપા	Pampā
ણ	મણદલ	Mañdal			

CHART-II
PHONETIC PRONUNCIATIONS
OF VOWELS AND CONSONANTS

VOWELS : TO BE PRONOUNCED AS

a (අ)	as 'a'	in away/normal
ā (අල)	as 'aa'	in cār / fāther / fārm
i (ඒ)	as 'i'	in pin / pick / ink
ī (ඒ)	as 'ee'	in feel / peel
u (ඔ)	as 'u'	in put
ū (ඔල)	as 'oo'	in pool / foot
r (එ)	as 'rhu'	in rhubarb (an eatable plant)/rhuṣhi (රුෂ්ි)
e (කේ)	as 'e'	in they / then
ai (ඇයේ)	as 'ai'	in snail
o (කො)	as 'o'	in go
au (ඇයෝ)	as 'aw'	in how / owl
am (ඇයා)	as 'am'	in amber
ah (ඇයා:)	as 'aha'	in aha!

GUTTURAL CONSONANTS :

ka (ක)	as 'ka'	in Karate
kha (කා)	Aspirated 'ka'	as in Khāki (Army uniform) / Khādi (Gandhian dress)
ga (ග)	as 'ga'	in gum / gun / guts
gha (ගා)	Aspirated 'ga'	as in aghast / ghost
n̄ (න)	as 'n̄'	in sing/ring/Raṅga Avadhūta

PALATAL CONSONANTS :

ca (ච)	as 'cha'	in church / charm
c'a (චා)	Aspirated 'ca'	i.e. 'chha' in chhatri (an umbrella) / Chhāyā (a shadow)
ja (ඡ)	as 'ja'	in jungle / judge
jha (ඡා)	Aspirated 'ja'	as in jholī/hedgehog
ñ (඙)	as 'nya'	in canyon

RETROFLEX CONSONANTS :

(Pronounced with the tongue against the plate) :

ta (ත)	as 'ta'	in tub / tātoo / spirit
tha (තා)	Aspirated 'ta'	as in thug (a rogue)/Thākora(a surname)
da (ද)	as 'da'	in dump / dug
dha (ධා)	Aspirated 'da'	as in dholaka (a small drum)
na (නා)	(Prepare to say 'ra' and say 'na')	as in Nārāyaṇa a (a name of God) / śarana a (surrender)

DENTAL CONSONANTS :

(Pronounced with a tongue against the teeth):

ta (ත්)	as 'ta'	Tandūra (දැනුරා) / Datta
tha (තා)	Aspirated 'ta'	as in Thailand/thunder
da (ද්)	as 'da'	Dilip/Datta
dha (ධා)	Aspirated 'da'	as in dharma (religion)/ Dhobi (a washerman)
na (නා)	as 'na'	in nut / number / nurse

BILABIAL CONSONANTS :

pa (ප)	as 'pa'	in pun / pump / puff
pha (පා)	Aspirated 'pa' or 'fa'	as in Pharmacy / fun
ba (බ)	as 'ba'	in banana / bump / bee
bha (ඒබා)	Aspirated 'ba'	in Bhūmi (earth) / bhaya (fear)
ma (මා)	as 'ma'	in mother / mud / mind

OTHER CONSONANTS :

ya (ય) A Palatal consonant as in young / Yogī
ra (ર) A Retroflex consonant (a rolled ‘r’) as in run
la (લ) A Dental consonant, as in love / lunch
va (વ) A Labio dental consonant- as in verb/vessel
śa (શ) A Palatal consonant as in shut / shade
ṣa (ષ) A Retroflex consonant similar to ‘sh’ but with folded tongue as in auṣadha (Medicine)
sa (સ) A Retroflex consonant as in sun
ha (હ) A Glottal consonant as in hut
la (લ) A Retroflex consonant with the tongue at the back of the palate as in dayāla (દ્યાળ) / hala (હાળ)
ksa(ક્ષ) A compound consonant as in rickshaw (રિક્ષા) / ksatriya (ક્ષત્રીય) (a caste)
jñā(જ્ઞાન) A compound consonant as in જ્ઞાન (આજ્ઞા) (order)/ jñāna (જ્ઞાન) (knowledge)
Śrī(શ્રી) as ‘Shree’ (a mark of respect) As ‘Shree’ in Śrīmāna/
Pūjyaśrī¹
tra (ત્રા) as ‘tra’ in trishūla (ત્રિશૂલ=Trident)

મંત્રપુષ્પાંજલિ

હરિ: ॐ ગણાનાન્તવા ગણપતિગ્રંથ હવામહે
પ્રિયાણાન્તવા પ્રિયપતિગ્રંથ હવામહે નિધીનાન્તવા
નિધિપતિગ્રંથ હવામહે વ્યસો મમ | આહમજાનિ
ગર્ભદ્યમા રૂપમજાસિ ગર્ભદ્યમા |

હરિ: ॐ બ્રહ્માણ જજ્ઞાનંપ્રથમભ્રસ્તાદ્રિસીમતઃ
સુરુચો વ્નેનકાપઃ | સ બુદ્ધજ્યા ઉપમાકઅસ્ય
વિજ્ઞાઃ સતશે જોનિમસતશે વિવઃ || ॐ ઈં
વિષગુર્વિચક્રે ત્રેદા નિદ્યે પદમ् | સમૂઢમસ્ય પાંગું
સુરે સ્વાહા ||

ॐ ગ્રંથબક્તિ જજ્ઞામહે સુગન્ધિમ્પુષ્પિષ્ટવર્કનમ् |
ઉપર્વિકમિવ બન્ધનાન્મૃત્યોમર્મુક્ષીય મામૃતાત્ ||

ॐ જજ્ઞેન જજ્ઞમયજન્ત દેવાસ્તાનિ ધમર્માણિ
ઘ્રથમાન્નયાસન् | તે હ નાકમહિમાનઃ સચન્ત જત્ર
પૂર્વે સાદ્યાઃ સન્તિ દેવાઃ ||

ॐ राजद्विराजय प्रसन्नसाहिने । नमो वयं
यैश्रवणाय कुर्महे । स मे कामानकामकामाय
मन्यम् । कामेश्वरो यैश्रवणो ददातु । कुबेराय
यैश्रवणाय । महाराजय नमः ।

ॐ स्वस्ति । साम्राज्यं, भौज्यं, स्वाराज्यं,
यैराज्यं, पारमेष्ठ्यं राज्यं, महाराज्यमाधिपत्यमयं
समन्तपथ्यैर्यि स्यात्सार्वभौमः सावच्युष आन्तादा
परादीता । पृथिव्यै समुद्रपर्यन्ताया एकराडिति ॥

तदच्छेष श्लोकोऽभिगीतो, भरुतः परिवेष्टारो
भरुतस्यापसन् गृहे आविक्षितस्थ कामप्रेरिष्ठेण्टेवा:
सभासद इति ॥

ॐ तिष्ठतश्चक्षुरुत व्विश्वतो मुखो व्विश्वतोबाहुरुत
व्विश्वतस्प्यात् । सम्बाहुब्यान्धमति सम्पत्तैर्द्युपाभूमी
जनयन्तेवडअेकः ॥

ॐ दिगम्बराय विश्वहे, अवधूताय धीमहि । तत्रो
दतः प्रयोदयात् ॥ ॐ दत्तात्रेयाय नमः ।
श्रीदत्तात्रेय श्रीपाद- श्रीवल्लभस्पृष्ट सदगुरु
श्रीरंगावधूताय नमः । मंत्रपुष्पांजलिं समर्पयामि ॥

ॐ स्वस्ति न ईन्द्रो वृद्धश्चिवाः स्वस्ति नः पूर्खा
विश्ववेदाः । स्वस्तिनस्ताक्षर्योऽरिष्ठनेभिः, स्वस्ति
नो बृहस्पतिर्दीदातु ।

ॐ धोः शान्तिरन्तरिक्षगूँ शान्तिः पृथिवी शान्तिरापः
शान्तिरोभद्रयः शान्तिः । वनस्पतयः
शान्तिर्विश्वेषेवाः शान्तिर्ब्रह्मशान्तिः सर्वगूँ शान्तिः
शान्तिरेव शान्तिः सा मा शान्तिरेति ॥

ॐ जतो यतः समीक्षे ततो नो अभयं कुरु
शं नः कुरु प्रजाब्यो भयं नः पशुब्यः ॥

ॐ शान्तिः! शान्तिः!! शान्तिः!!! सुशान्तिरभवतु ।

મંત્રપુષ્પાંજલિ

હરિ: તં ગણાનાન્ત્વા ગણપતિગ્રૂ હવામહે
પ્રિયાણાન્ત્વા પ્રિયપતિગ્રૂ હવામહે નિધીનાન્ત્વા
નિધિપતિગ્રૂ હવામહે વ્યસો મમ | આહમજાનિ
ગર્ભદમા ત્વમજાસિ ગર્ભદમમ |

(શુક્લ ચ્છુર્યેણ અધ્યાય ૨૩, મંત્ર ૧૬)

અર્થ

સર્વ ગણોનાં પાલનકર્તા હોવાને કારણે ગણપતિ સ્વરૂપે
પ્રતિષ્ઠિત આપનું અમે આવાહન કરીએ છીએ. પ્રિયજોનું
કલ્યાણ કરનાર હોવાને કારણે પ્રિયપતિ સ્વરૂપે આપનું અમે
આવાહન કરીએ છીએ. (પદ્મ-મહાપદ્મ જેવા) નિધિઓના
સ્વામી હોવાને કારણે નિધિપતિ સ્વરૂપે આપનું અમે આવાહન
કરીએ છીએ. અમારાં પરમ ધનસ્વરૂપ હે ઈશ્વર! આપ મારી
રક્ષા કરો. હું ગર્ભથી ઉત્પન્ન થયેલો જીવ છું અને આપ ગર્ભ
વગેરેથી રહિત સ્વતંત્ર પણે પ્રગટ થયેલા પરમેશ્વર છો.
આપે જ અમને માતાના ગર્ભ ક્ષારા ઉત્પન્ન કર્યા છે.

MANTRAPUŚPĀÑJALI

Harih Om Gaṇānāntvā Gaṇapatiggūṁ Havāmahe Ppriyānāntvā
Ppriyapatiggūṁ Havāmahe Nidhīnāntvā Nidhīpatiggūṁ Havāmahe Vvaso Mama,
Āhamajāni Garbbhadhamā Ttvamajāsi Garbbhadhamma.

Thou art the Lord of all Gaṇas and we invoke Thee as Gaṇapati. Among the most beloved people we invoke Thee as Priyapati (the adorable one). Since Thou art the Lord of the great treasure, we invoke Thee as Nidhipati (the Lord of treasure). Our highest beloved treasure, Oh Lord! Thou protect us. I am a creature born of fetus and O Lord! Thine manifestation is independent of fetus. Thee alone O Lord! have given us birth through the womb of the mother.

हरिः ॐ ब्रह्म हे जज्ञानं प्रथमभ्युपरस्ताक्षिसीमतः
सुरुचो व्येनकावः। स बुद्धन्या उपमाऽरस्य
त्विष्णाः सतश्च जोनिमसतश्च त्विवः॥ ॐ इदं
विष्णुविर्विचक्मे त्रेद्या निदये पदम्। समूढमस्य पागुं
सुरे स्याहा ॥

(शुक्ल चतुर्वेद अ. १३, मंत्र ३ अने अ. ५, मंत्र १५)

ॐ त्र्यंबकं जज्ञामहे सुगन्धिमुष्टिवर्क्षनम्।
उद्युक्तमिव बन्धनाभूत्योभूक्षीय मामृतात्॥

(शुक्ल चतुर्वेद अ. ३, मंत्र ५०)

अर्थ

प्रथम पूर्वथी प्राप्त ब्रह्मचर्ण भट्टेनी रुचाओ अमारा तरक्ष
आवो. ते शिवस्यइपतुत्य सतनुं भूम अने असतनो अंत
छे. भगवान विष्णुने आ जगतने ओणंग्युं. तेण त्राण प्रकारे
पगलां भूक्षां. एनुं आ पगलुं धूगवाणा स्थलमां सारी शीते
संताचेलुं छे. ते विष्णुने आहुति होमीचे छीचे.

त्रिनेत्रधारी (त्राण नयनवाणा), सुरभियुक्त, देहधारी,
शुपनमां सुगंध (मध्यमधाट) अने लोडिक-थेटिक पुष्टि
पद्धारनार भगवान दुर्बृहुं अमे यज्ञन करीचे छीचे. पाडेलुं
चीलरुं-काकडी- जेम अनायासे वेल साथेना बंधनमांथी छूहुं
पडे छे तेम (हे भगवान!) अमेने भूत्युथी मुक्त करो. भोक्षी
(अर्थात् भोक्ष प्राप्तिथी) अमारो वियोग न करशो.

Harih Om Brahma Jajñānamprathamam
Purastadvīśimataḥ Suruco Vvena'āvah,
Sa Buddhanyā Upamā'asya Vviṣṭhāḥ
Śataścajonimaśataśca Vvivah. Om Idam
Vviṣṇur-Vvicakrame Tredhā Niḍadhe
Padam, Samūḍhamasya Pāggum
Sure Svāhā.

Om Tryambakam Jjajāmahe
Sugandhimpuṣṭivardhanam, Urvvārukamiva
Bandanān-Mṛtyor-Mmukṣiya
Māmṛtāt.

❖❖❖
Obtained from the very beginning, the verses of the Vedas may come to us, which are Shiva incarnate, origin of the truth and the end of the untruth. Lord Vishnu transcended this universe in three steps. This step of His is hidden and nicely preserved in a dusty place. To that Lord Vishnu I offer this dedication (sacrifice).

One who is filled with the divine aroma, one who is immortal, one who is the bestower of riches, we worship Him, the three-eyed Lord Rudra. May Lord Rudra redeem us from untimely death. As cucumber gets separated (severed) from the branch when it has ripened, similarly we too must get redeemed from death, but our relation with the eternal spirit and the nectar of immortality should never come to an end. (In all humility this is what we pray for).

ॐ જરોન જજીમથજન્ત દેવાસ્તાનિ ધમર્મિણ
ખ્રથમાન્યાસન्। તે હ નાકમ્ભહિમાનઃ સચન્ત જત્ર
પૂર્વે સાધ્યાઃ સન્તિ દેવાઃ ||

(શુક્લ અઞ્જુર્યેદ અ. ૩૧, મંત્ર ૧૬)

અર્થ

દેવોએ (માનસ સંકલપઃપ) યજા વડે યજા(રૂપ વિષણુ)નું
પૂજન કર્યું. (આથી) તે પ્રસિદ્ધ યજારૂપ ધર્મો મુખ્ય બન્યા.
જ્યાં પૂર્વે સાધકગણ દેવો નિવાસ કરે છે તે સ્વર્ગને (ઉપાસક)
મહાત્માઓ પ્રાપ્ત કરે છે.

Om Jajñena Jajñamayajanta Devāstāni
Dharmmāṇi Prathamānnyāsan, Te ha
Nākammahimānah Sacanta Jatra Pūrvve
Sādhyāḥ Santi Devāḥ.

❖❖❖

The Gods of great accomplishment and resolve (then) imagined the limbs of the Supreme Being as articles fit to be offered in sacrifice and in this spiritual oblation, they worshipped the recluse, the Supreme Being. From then onwards those sacrifices became the immediate cause of worship of the Supreme Being. Ancient, attainable God who dwells in heaven, is attained by the unafflicted devotees who worship this Supreme Being.

ॐ राजाधिराजाय प्रसन्नसाहिने । नमो वयं
 येश्वरणाय कुर्महे । स मे कामान्कामकामाय
 मह्यम् । कामेश्वरो येश्वरणो ददातु । कुबेराय
 येश्वरणाय । महाराजाय नमः ।
 (कृष्ण चतुर्वेद लेसिरीथारण्यक प्र. १, अ. ३१)

अर्थ

ऐ राजाधिराज पोताना प्रयोजन वगर ज सहयोग करवाना
 स्वभावपाणा (प्रसन्नसाहिने) कुबेरने (येश्वरणे) अमे
 (यजमानो) नमस्कार करीऐ छीऐ. (आधी) अभारा भनोरथ
 पूर्णि करनार ते कुबेर (येश्वरण=विश्वाना पुत्र) चतुर्विध इन
 आपो. (मारा सर्व भनोरथ पूर्णि करो.) कुबेरङ्ग प महाराजा
 येश्वरणे नमस्कार.

Om Rājādhirājāya Prasahyasāhine, Namo
 Vayam Vaiśravaṇāya Kurmahe, Sa Me
 Kāmānkkāmākāmāya Mahyam,
 Kā meśvaro Vaiśravaṇo Dadātu,
 Kuberāya Vaiśravaṇāya, Mahārājāya
 Namah.

We salute the mighty conqueror, the king
 of kings- the king Vaishravana (sage
 Vishrava's son Kuber). He (Vaishravana)
 should fulfill all my wishes and desires.
 May this great giver fulfill my desires.
 Salute to the mighty King Vaiśravaṇa
 Kuber!

ॐ स्वस्ति। साम्राज्यं, भोज्यं, स्वाराज्यं,
येराज्यं, पारमेष्ठ्यं राज्यं, महाराज्यमाधिपत्यमयं
समन्तपर्याची स्यात्सार्वलोभः सावचुष आन्तादा
पराधीत्। पृथिव्ये समुद्रपर्यन्ताया एकरादिति ॥

(ऐतरेया ब्रा. ८ पं. ४०, अ.१. खंड)

तदध्येष श्लोकोऽभिगीतो, भरुतः परिवेष्टारो
भरुतस्यावसन् गृहे आविक्षितस्य कामप्रेरिष्ठेष्वाः
सभासद ईति ॥

(अग्नेय ऐतरेया ब्रा. ८ पं. ४. अ. ७. खंड)

अर्थ

ॐ कल्याण थाओ (शुभ थाओ). साम्राज्य, भोज्य
(भोगवया योऽय), स्वाराज्य (ईन्द्र पद), विराट ऐवुं राज्य
(ब्रह्मानुं राज्य) परमेष्ठि = उच्च ऐवुं ब्रह्मा वगेन्द्रेनुं राज्य,
पूर्ण आधिपत्यवानुं सीमा पर्यंतानुं महाराज्य बनी रहो. पूर्ण
आयुष्यना अंत सुधी सार्वलोभत्व बनी रहो. समुद्र पर्यंत
आ पृथ्वी एक ज राजवाणी बनी रहो.

तेभां पण आ श्लोक सारी रीते गवाचो छे. भरुत राजना
महेलमां भरुतसंज्ञक देवो परिवेष्टा- भोजन प्रसंगे पीरसहीआ
तरीकि कार्यरत हता. ए ज प्रमाणे आविक्षित (आविक्षितना
पुत्र) भरुत के जेनी बद्धी ईच्छा पूर्ण थई हती तेना महेलमां
बद्धा देवो सभासद - सभामां उपस्थित थई सेवाप्रवृत्त हता.

Om Svasti, Sāmrājyam, Bhaujyam,
Svārājyam, Vairājyam, Pārameṣṭhyam,
Rājyam, Mahārājyamā-dhipatya-mayam
Samantaparyāyī Syāt Sārvabhaumah
Sārvāyuṣa Āntādā Parārdhāt, Pr̄thivyai
Samudra Paryantāyā Ekarāditi.
Tadapyeṣa Ślokobhigīto, Marutah
Pariveṣṭāro Marutasyā-vasan Gṛhe
Āvikṣitasya Kāmaprer Viśvedevāh
Sabhāsaditi.

Blessings for everyone's prosperity! May the empire become the most enjoyable like the kingdom of Lord Brahma! May you become the king and perfect ruler of a kingdom with a protected boundary. May you become a universal emperor of a kingdom all your life. Till it comes to its end, may this earth be ruled by only one king.

This couplet has been beautifully rendered. In the palace of the king Marut wind gods and deities use to serve meals to the guests at big feasts. They were also present as councilors in the palace assemblies of king Marut whose wishes and desires were all fulfilled.

ॐ विश्वतश्कुरुत विश्वतो मुखो विश्वतोबाहुरुत
विश्वतस्प्यात् । सम्भाहुभ्यान्धमति सम्पत्त्रैर्दीपाभूमी
जनयन्तेवक्तेः॥

(શુક્લ ચર્ચાં અ. ૧૭, મંત્ર ૧૬)

અર્થ

સમસ્ત વિશ્વ જેની આંખો છે, સમસ્ત વિશ્વ જેનું મુખ છે,
સમસ્ત વિશ્વ જેના બાહુ (લુજા) તથા સમસ્ત વિશ્વ જેના
પાદ (ચરણ) છે. પોતાના બાહુથી સમસ્ત સમ્પત્તિ ચુક્ત
આવી પૃથ્વીને આશ્લેષી તેને જન્માવનાર તે એક જ દેવ
(પરબ્રહ્મ) છે.

Om Vviśvataścakṣuruta Vviśvato Mukho¹
Vviśvato-bā huruta Vviśvataspāt,
Sambāhubbhyañ Dhamati Sampatatrair
Dyāvābhūmī Janayan Deva' Ekah.

The one with eyes in all directions, the one with mouths in all directions, the one who has arms and feet every where and the one who takes into his arms the treasure filled earth and gives birth to it, He alone is the God (ParaBrahma), omnipresent, omnipotent and omniscient.

ॐ दिगम्बराय विज्ञहे, अवधूताय धीमहि । तन्मो दतः
प्रचोदयात् ॥

ॐ श्रीं दत्तात्रेयाय नमः । श्रीदत्तात्रेय श्रीपाद-
श्रीपल्लभस्पृष्टप सद्गुरु श्रीरंगावधूताय नमः ।
मंत्रपुष्पांजलिं समर्पयामि ॥

अर्थ

अमे ए दिशारूपी परम धारणा करनार सद्गुरु भगवान
श्री दत्तात्रेयने शास्त्र वडे जाणीचे छीअे. ए रीते जाणी अमे
ए दत्त अवधूतनुं दयान करीचे छीअे. तेथी ते भगवान
दत्तात्रेय अमने ज्ञान-दयान माटे प्रेरित करो.

श्रीं (बीजयुक्त) श्री दत्तात्रेयने नमस्कार. श्री दत्तात्रेय
श्रीपाद-श्रीपल्लभस्पृष्टप सद्गुरु श्री रंगावधूतज्ञने नमस्कार.
मंत्रपुष्पांजलि समर्पुं छुं.

Om Digambarāya Vidmahe, Avadhūtāya
Dhīmahi, Tanno Dattah Pracodayāt. Om
Drām Dattā treyā ya Namah, Śrī
Dattā treya Śripāda- Śrivallabhasvarūpa
Sadguru Śrī Raṅgāvadhūtāya Namah,
Mantrapuṣpāñjalim Samarpayāmi.

❖❖❖

We know the holy teacher Lord Dattā treya as clad in the clothing of directions. Thus known to us, we meditate on Datta Avadhuta. So, may the Lord Dattā treya inspire us for knowledge and meditation.

We bow down to Śrī Dattātreya in Drām Bīja. We bow down to Śrī Raṅga Avadhūtajī, the incarnation of Lord Dattātreya, Śripāda- Śrivallabha. I offer flowers with the mystic mantra and clasped hands to him.

ॐ स्वस्ति न ईन्द्रो वृक्षश्चिवाः स्वस्ति नः पूजा
विश्वेदाः। स्वस्तिनस्ताक्ष्योअरिष्टनेभिः, स्वस्ति
नो बृहस्पतिर्दीर्घातु।

(शुक्ल यजुर्वेद अ. २५, मंत्र १६)
ॐ धौः शान्तिरन्तरिक्षगृं शान्तिः पृथिवी
शान्तिरापः शान्तिरोभदयः शान्तिः।

अर्थ

महान् कीर्तिवाणा ऐश्वर्य सम्पन्न ईंद्र (परमात्मा) अमारुं कल्याणा करो. सर्वज्ञ अने सर्वना पोषणाकर्ता पूषादेव (सूर्यनारायणा देव) अमारे भाटे मंगलकारी जनो. यक्षाराजी जेम जेमनी गतिने कोई रोकी शक्तुं नथी. तेवा ताक्षेत्रिव (गरुड अथवा अरुणा देव) अमारुं कल्याणा करो. तथा वेदवाणीना स्वामी बृहस्पति (गुरु महाराज) अमारे भाटे कल्याणानुं विद्यान करो.

धूलोकङ्गप शांति, अंतरिक्षङ्गप शांति, भूलोकङ्गप शांति, जलङ्गप शांति, ओषधिङ्गप शांति अमारामां आवो.

Om Svasti Na Indro Vṛddhaśravāḥ Svasti
Nah Pūkhā Viśvavedāḥ, Svastinastārkṣyo-
ariṣṭanemih Svasti No Bṛhaspati-
dadhātu.

Om Dyauh Śāntirantariksaggūm Śāntih
Pṛthivī Śāntirāpah Śāntirokhadhayah
Śāntih.

May the highly renowned and full of divine attributes, Lord Indra (the soul of the universe) bless us with well-being. May the omniscient nourisher of all, the Sun-God become auspicious for us. May Lord Vishṇu, whose speed of the wheel none can stall wish us well. And may the Lord of Vedas, the Preceptor of the Gods, Bṛhaspati (Guru Mahārāja) lay down the way of our well-being.

May the Heavily peace, the Ethirical peace, the Earthly peace, the peace of Waterworld and the Medicinal peace dwell (prosper) in us.

वनस्पतयः शान्तिर्ध्वेष्टवाः शान्तिर्भूतशान्तिः
सर्वगूं शान्तिः शान्तिरेव शान्तिः सा मा
शान्तिरेधि ॥

(शुक्ल चतुर्थ अ. ३६, मंत्र १७)
ॐ जतो यतः सभीहसे ततो नो अभयं कुदु।
शं नः कुदु प्रजाभ्यो भयं नः पशुभ्यः॥

(शुक्ल चतुर्थ अ. ३६, मंत्र २२)

ॐ शान्तिः! शान्तिः!! शान्तिः!!! सुशान्तिरभवतु।

अर्थ

वनस्पतिरूप शान्ति, सर्व देवरूप शान्ति, भ्रष्टरूप
शान्ति, सर्व जगतरूप शान्ति अने संसारमां स्वाभाविक
रीते जे शान्ति रहेली छे ते शान्ति अने परमात्मा
(सद्गुरु भगवान)नी कृपाथी प्राप्त थाओ.

हे प्रभु! आप जे स्वरूपे अमातुं कल्याण करवानी चेष्टा
करो छो ते ज स्वरूपे अमने भयरहित करो. अमारां संतानोनुं
कल्याण करो. अमने पशुओथी भयमुक्त करो.

आधि = भानसिक पीडानी शान्ति.

व्याधि = रोग-बीमारीनी शान्ति.

उपाधि = चिंता-जंजागनी शान्ति थाओ.

सुख शान्ति बनी रहो (ऐवी प्रार्थना).

Vanaspatayah Sāntir Viśvedevāḥ Sāntir-
brahmaśāntih Sarvaggūṁ Sāntih
Sāntireva Sāntih Sāmā Sāntiredhi.

Om Jato Yatah Samīhase Tato No
Abhayam Kuru, Sām Nah Kuru
Prajābbhyo Bhayam Nah Paśubhyah.

Om Sāntih! Sāntih!! Sāntih!!!

Suśāntir Bhavatu.

❖❖❖

Through the grace of the Almighty (Sadguru Lord), may I attain the peace that permeates naturally through vegetation, deities, (Brahma), universe and the world. Peace to all and let peace and peace alone prevail.

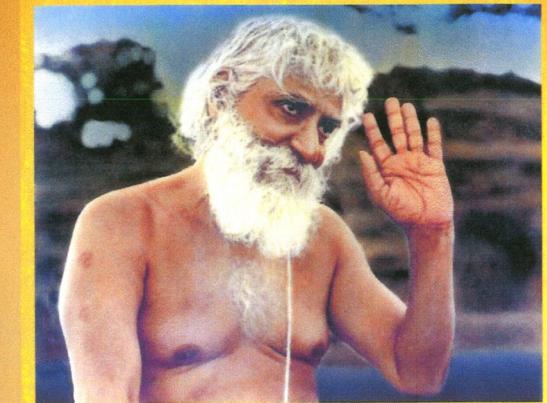
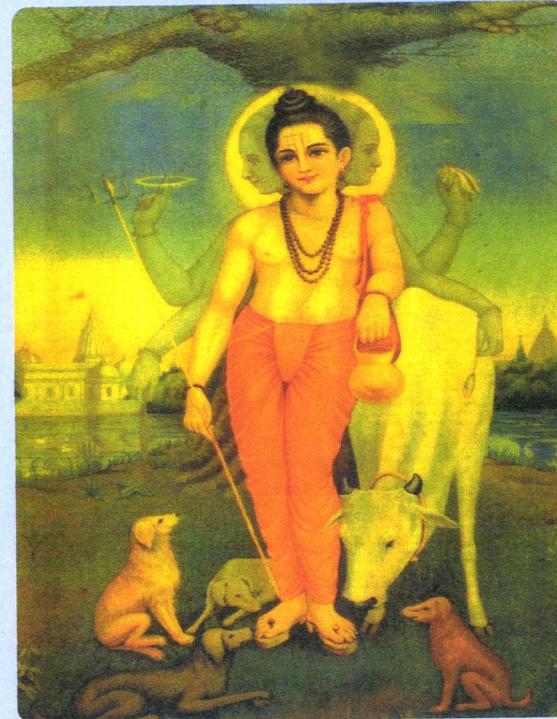
O Lord, the way you effect our well-being, so may you render us fearless. May you bring about the welfare of our progeny and make us fearless of beasts.

Ādhi- Peace Mental!

Vyādhi- Peace Physical!!

Upādhi- Peace Spiritual!!!

Our prayer is: May we have all kinds of peace and happiness.

वैराणिं प्रशमं यान्तु सौहार्दं वर्धतां मिथः ।
कलहा विलयं यान्तु भावयन्तु जना मिथः ॥
ॐ शांतिः शांतिः शांतिः

Vairāṇim Praśamāḥ Yāntu Sauhārdam Vardhatāṁ Mithah ।
Kalahā Vilayam Yāntu Bhāvayantu Janā mithah ॥
May enmities be tranquilled, Friendliness thrive,
Quarrels be dissolved And Love supreme prevail.

Om! Let Divine Peace Prevail.
Peace Physical ! Peace Mental !! Peace Spiritual !!!

World Friend,
RAṄGA AVADHŪTA

PORTION OF A LETTER IN ENGLISH WRITTEN BY

Śrī Rāṅga Avādhūtājī
IN HIS OWN HANDWRITING

I am nothing more than a dog barking for bread at the gate of the Almighty God. Those who wish to share my fate, are all welcome. But those who expect higher things - sweet Kooings of cuckoos in the form of scriptural... scientific discourses - from me will, I am afraid, sadly be disappointed.

22/5/77
— —

"I am nothing more than a dog barking for bread at the gate of the Almighty God. Knowing this those who wish to share my fate, are all welcome. But those who expect higher things - sweet Kooings of cuckoos in the form of scriptural... scientific discourses - from me will, I am afraid will sadly be disappointed"

AVĀDHŪTERA RĀṄGA